

Checklist verdiepende Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) coronavirus

Deze checklist is een hulpmiddel voor mbo-scholen.

Sectorplan COVID-19

[Het Sectorplan middellange termijn aanpak corona mbo/ho](#) is op 14 juni 2022 bestuurlijk vastgesteld door de bestuurders van het Ministerie van OCW, de MBO Raad, de Vereniging Hogescholen (VH), de Universiteiten van Nederland (UNL) en het Interstedelijk Studentoverleg (ISO). Een van de uitgangspunten hiervan is dat ook bij een opleving van het coronavirus het de bedoeling is dat studenten fysiek naar school blijven gaan. Het sectorplan beschrijft daartoe - op basis van het aantal besmettingen - vier scenario's, van weinig tot geen corona-besmettingsrisico (donkergroen) tot en met een groot corona-besmettingsrisico (rood).

Voor elk van de vier scenario's beschrijft het Sectorplan daarbij globaal de geldende maatregelen. Van scholen wordt verwacht dat ze die globale maatregelen vertalen naar hun eigen specifieke situatie en deze beschrijven in een draaiboek. Zo zijn scholen voorbereid en weten ze in de verschillende scenario's welke maatregelen ze moeten nemen.

Het kabinet bepaalt wanneer op- of afgeschaald wordt naar een ander scenario. Uiterlijk binnen één werkweek na het in werking treden van een scenario, moeten scholen de bijbehorende maatregelen invoeren. Een afgeroepen scenario blijft minimaal twee weken geldig. Snelle wisselingen in de geldende maatregelen worden daarmee voorkomen waarmee het naleven van de maatregelen gemakkelijker is en het draagvlak behouden blijft.

Checklist verdiepende COVID-19 RI&E

Naast het Sectorplan COVID-19 (incl. draaiboek) blijft de RI&E-verplichting uit de Arboret onverkort van toepassing. Bij een wijziging van het besmettingsrisico door corona zal de verdiepende RI&E met bijbehorende Plan van aanpak dan ook moeten worden aangepast aan de actuele nieuwe situatie. Om aansluiting met het draaiboek te vergemakkelijken, is de checklist voor het opstellen van de verdiepende RI&E daarom ook ingedeeld op basis van de vier scenario's. Daarmee gaan het draaiboek en de verdiepende RI&E dus uit van dezelfde vier risicoscenario's en zullen de maatregelen inhoudelijk (vrijwel altijd) gelijk zijn.

Verskil met het draaiboek is dat de verdiepende RI&E ook enkele formele stappen moet doorlopen zoals instemming van de OR met het Plan van aanpak en goedkeuring ervan door een arbo-kerndeskundige (in dit geval een arbeidshygiënist).

Ook kan het moment waarop een bepaald scenario van kracht wordt, verschillen tussen het draaiboek en de verdiepende RI&E. Bij het draaiboek wordt het van toepassing zijnde scenario bepaald door het kabinet. Bij de verdiepende RI&E bepaalt de feitelijke risicosituatie op school welk scenario van toepassing is. Theoretisch kan het dus zo zijn dat er bij een door het kabinet landelijk afgekondigd donkergroen scenario, er regionaal een corona-uitbraak is die vanuit de risico-inschatting op school noodzaakt tot het invoeren van maatregelen uit het oranje scenario van de verdiepende RI&E. In de praktijk lijkt deze situatie echter onwaarschijnlijk en zullen draaiboek en verdiepende RI&E doorgaans parallel lopen.

Voor wat betreft de uitvoerbaarheid van de maatregelen heeft iedereen op school tijdens de coronapandemie kunnen ervaren welke coronamaatregelen op welke schoollocatie goed of niet goed werkten. Gebruik al deze ervaringen, na een kritische evaluatie op (on)gewenste effecten en bijstelling daarvan, om in het draaiboek en de verdiepende RI&E de juiste maatregelen te nemen om het besmettingsrisico op school te minimaliseren.

- Donkergroen staat voor items die relevant (kunnen) zijn in het donkergroene scenario uit het Sectorplan COVID-19.
- Lichtgroen idem voor het lichtgroene scenario.
- Oranje idem voor het oranje scenario.
- Rood idem voor het rode scenario.

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
Donkergroen: Basismaatregelen	1. Bronmaatregelen						
	1.1 Voorkomen van de aanwezigheid van personen met klachten						
	Medewerkers en studenten zijn geïnstrueerd niet naar school te komen en zich te (laten) testen bij (milde) klachten die passen bij corona (ook als zij volledig gevaccineerd of hersteld zijn):						
	<ul style="list-style-type: none"> o verkoudheidsklachten (zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn) o hoesten o benauwdheid o verhoging of koorts o reuk- of smaakverlies (ook zonder neusverstopping). 						
	Het testen is altijd op vrijwillige basis.						
	Medewerkers en studenten zijn geïnstrueerd naar huis te gaan als zij op school klachten ontwikkelen die horen bij een COVID-19 infectie. Ook is hen geadviseerd om bij (milde) klachten een (zelf)test te (laten) doen. De ouders/verzorgers van minderjarige studenten zijn over deze instructie / afspraken geïnformeerd.						
Medewerkers kunnen de gezondheidscheck ook online doen.							
1.2 Voorkomen van de aanwezigheid van personen met een COVID-19 infectie							
Medewerkers en studenten zijn geïnstrueerd niet naar school te komen als de uitslag van een (zelf)test positief is .							

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	Ook is hen geadviseerd om bij een positieve (zelf)test de richtlijnen van het RIVM te volgen en in isolatie te gaan. Wanneer een zelftest negatief is, kunnen werknemers en studenten wel naar school.						
	Medewerkers zijn geïnstrueerd over hoe te handelen in geval van contact met een persoon die corona heeft. De instructie betreft in ieder geval: <ul style="list-style-type: none"> o situaties waarin medewerkers niet naar school komen en een (zelf)test doen: <ul style="list-style-type: none"> - de medewerker heeft een met corona besmette huisgenoot, of - is in (nauw) contact geweest met iemand die corona heeft (d.w.z. binnen 24 uur, minimaal 15 minuten binnen 1,5 meter afstand van iemand met corona). o situaties waarin medewerkers wel naar school komen: <ul style="list-style-type: none"> - zij hebben in 2022 corona gehad, zijn hersteld en hebben géén klachten, of - hebben langer dan 1 week geleden een boostervaccinatie gehad en hebben géén klachten, of - vervullen door de werkgever een erkende essentiële rol in bedrijfsprocessen en hebben geen klachten hebben. o de keuze die de werknemer heeft om toch in isolatie te gaan en niet naar het werk te komen 						
	Studenten zijn geïnstrueerd naar school te komen als zij geen klachten hebben ook al zijn zij in (nauw) contact geweest met iemand die corona heeft.						
	Medewerkers, studenten en ouders/verzorgers van minderjarige studenten zijn voor de aanvang van schoolvakanties herinnerd (bv. via mail) aan de reisadviezen en regels van de overheid: <ul style="list-style-type: none"> o afgeraden wordt om op vakantie te gaan naar 'oranje' landen, o een negatief reisadvies voor 'rode' landen, o eventuele verplichte quarantaineperiode na een reis naar een 'oranje' of 'rood' land. 						
	2. Collectieve maatregelen						
	2.1 Organisatie						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	De schoolleiding heeft een corona-aanspreekpunt of een coronateam ingesteld, dat bestaat uit een of meerdere medewerkers (bij voorkeur met inhoudelijke deskundigheid).						
	De schoolleiding beschikt over een school specifiek draaiboek voor te nemen maatregelen tegen besmetting in elk van de vier scenario's (donker- en lichtgroen, oranje en rood). Het corona-aanspreekpunt kent het draaiboek of heeft dat zelf samengesteld.						
	De schoolleiding heeft de consequenties van het school specifieke draaiboek met de BHV-organisatie afgestemd om de inzetbaarheid van de bedrijfshulpverlening tijdens elk van de vier scenario's te verzekeren.						
	De schoolleiding heeft instemming van de OR op de maatregelen in het draaiboek (het draaiboek is in feite een plan van aanpak gebaseerd op een RI&E).						
	De schoolleiding ziet toe op het naleven van de maatregelen.						
	Medewerkers, studenten en ouders/verzorgers van minderjarige studenten zijn geïnformeerd over de voor hen relevante afspraken en regels in ieder geval door middel van: <ul style="list-style-type: none"> o mailing en of nieuwsbrief, en o een overzicht van de afspraken en regels op de internetpagina van de school. De informatieverstrekking is gedifferentieerd naar de beheersing van de Nederlandse taal in de doelgroep c.q. ook beschikbaar in eenvoudige taal en eventueel vertaling.						
	De schoolleiding organiseert de monitoring en evaluatie van de basis- en schooleigen maatregelen. Idealiter is dit een opdracht voor het corona-aanspreekpunt/ coronateam. Maatregelen worden op geleide van de bevindingen bijgesteld.						
	Studieloopbaanbegeleiders bespreken en evalueren met de studenten de afspraken en maatregelen. De feedback van de studenten wordt gedeeld met degene(n) die de effectiviteit van de maatregelen evalueren.						
	2.2 Hygiëne						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	De schoolleiding heeft met instemming van de OR basisregels voor de hygiëne opgesteld. Op geschikte plekken in het schoolgebouw zijn de basisregels op posters in tekst en pictogram duidelijk zichtbaar.						
	Medewerkers en studenten zijn geïnstrueerd zich aan de basisregels voor de hygiëne te houden: <ul style="list-style-type: none"> o geen handen schudden, o hoesten en niezen in de elleboog, o papieren zakdoekjes één keer gebruiken, daarna weggooien, o het gezicht niet of zo weinig mogelijk aanraken. 						
	Medewerkers en studenten zijn geïnstrueerd de handen met water en zeep te wassen: <ul style="list-style-type: none"> o bij het begin van de schooldag, o na het gebruik van een (papieren) zakdoekje, o voor en na elke pauze, o na een toiletbezoek. 						
	Medewerkers en studenten zijn geïnstrueerd het toilet met gesloten toiletdeksel (indien aanwezig) door te spoelen.						
	Bij alle (handen)was gelegenheden: <ul style="list-style-type: none"> o hangt een wasinstructie o zijn uitsluitend papieren handdoekjes, handdoekrol of blazers voor het drogen van de handen beschikbaar. 						
	In ruimtes waarin het wassen met water en zeep niet mogelijk is, zijn dispensers voor desinfecterende handgel of spray beschikbaar. De desinfecterende handgel of spray wordt bij voorkeur contactloos uitgegeven (dispenser met sensor) of door een dispenser met elleboog- of voetbediening.						
	De gebruikte desinfecterende handgels of sprays bevatten geen ethanol (= ethylalcohol). Ethanol staat in Nederland op de lijst kankerverwekkende stoffen en de lijst voor de voortplanting gevaarlijke stoffen. Een geschikte vervanger voor desinfecterende handgels met ethanol zijn handgels op basis van (minimaal) 70 % isopropanol (=isopropylalcohol IPA).						
	Hygiënematerialen (papieren handdoekjes, zeep, handgels enz.) zijn in voldoende mate aanwezig en worden tijdig aangevuld.						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	Oppervlakten en materialen worden schoongemaakt met water en schoonmaakmiddel of schoonmaakdoekjes. Desinfectie van oppervlakten en materialen is niet nodig.						
	De school heeft afspraken gemaakt met de schoonmaakmedewerkers over het regelmatig schoonhouden van veelgebruikte contactpunten in gezamenlijk gebruikte ruimten (toiletten, deurklinken, raamklinken, deur/glas rondom klink, lichtknoppen, liftknoppen, trapleuningen, knoppen koffieautomaten, waterkoker, knoppen van printers en kopieerapparatuur, knoppen van drank- en snoepautomaten) en de schoonmaakfrequentie.						
	De school heeft duidelijke afspraken gemaakt met de catering over het schoonhouden van veelgebruikte contactpunten (counters, pinautomaten, paslezers) en de schoonmaakfrequentie. Het RIVM adviseert om handcontactpunten regelmatig meerdere keren per dag schoon te maken.						
	2.3 Ventilatie						
	De klimaatsystemen (verwarming, ventilatie en airconditioning) worden onderhouden volgens de instructies van de installateur. De filters in de systemen worden gereinigd en vervangen, eveneens volgens de instructies van de installateur. Extra onderhoud van de systemen is niet noodzakelijk.						
	Bij het wisselen van filters is het ventilatiesysteem uitgeschakeld, worden handschoenen gedragen en wordt adembescherming gedragen (FFP2 of FFP3-stofmaskers). De filters worden afgevoerd in een afgesloten zak.						
	De school is voor de schoolgebouwen nagegaan of ze voldoen aan de minimumeisen voor de kwaliteit van de binnenlucht zoals gespecificeerd in de Arbocatalogus mbo met het Programma van Eisen Frisse Scholen . D.w.z. dat gebouwen van na 2012 minimaal voldoen aan klasse B, waardering 'goed' (max. 950 CO2 ppm) en gebouwen van voor 2012 minimaal voldoen aan klasse C, waardering 'acceptabel' (max. CO2 1.200 ppm).						
	Alle leslokalen beschikken over een CO2-meter zodat de kwaliteit van de ventilatie kan worden gemonitord en er – bij overschrijding van de grenswaarden – extra maatregelen genomen kunnen worden (zeker in ruimten waar een ventilatiesysteem ontbreekt en geventileerd moet worden middels het openen van ramen en deuren).						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	De ventilatie in ruimten die voor bepaalde activiteiten worden gebruikt maar hier oorspronkelijk niet voor bedoeld waren, wordt eveneens beoordeeld.						
	Wanneer uit controle van de ventilatie in de leslokalen blijkt dat deze niet voldoen aan de eisen uit het Programma van Eisen Frisse Scholen, stelt de school z.s.m. een plan van aanpak op om alsnog te voldoen aan de minimumeisen voor frisse lucht. De school kan voor informatie en advies terecht bij Ruimte-OK .						
	Er wordt, zeker als een ventilatiesysteem ontbreekt, optimaal gebruik gemaakt van te openen ramen en gevelroosters. Indien mogelijk (i.v.m. inbraakgevoeligheid) wordt er 24 uur per dag geventileerd door de ramen op een kier te zetten.						
	Ruimten worden, zeker als een ventilatiesysteem ontbreekt , tussentijds zoveel mogelijk geventileerd door het openen van ramen en tussendeuren, en wel gedurende 10 tot 15 minuten (=spuien). Tijdens het spuien kunnen sterke luchtstromen ontstaan (tocht). Vermijd dat deze sterke luchtstromen van persoon naar persoon gaan. Spui in ieder geval tijdens de pauzes en voor, tussen en na schooltijd.						
	3. Individuele maatregelen						
	3.1 Zwangere vrouwen						
	Specifiek voor zwangere vrouwen geldt het voorzorgsprincipe. Dat wil zeggen dat de inhoud van het werk, de individuele gezondheids- en risicofactoren en de werkomstandigheden altijd het vertrekpunt zijn bij de beoordeling hoe de vrouw veilig en gezond haar taken kan (blijven) uitvoeren; hierbij is altijd maatwerk nodig. De bedrijfsarts kan hierbij adviseren.						
	4. Persoonlijke beschermingsmiddelen						
	Er is géén verplichting voor het dragen van een mondneusmasker, maar de keuze van medewerkers en/of studenten die, bijvoorbeeld in drukke situaties, wel een mondneusmasker willen dragen, wordt gerespecteerd.						
Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn						
Lichtgroen:	1. Bronmaatregelen						
	Geen aanvullingen op eerdere maatregelen.						
Basismaatregelen	2. Collectieve maatregelen						
	Geen aanvullingen op eerdere maatregelen.						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status	
+ voorzorgs- maatregelen voor personen met een kwetsbare gezondheid	3. Individuele maatregelen							
	3.1 Risicogroepen							
	Werknemers die tot een risicogroep behoren kunnen hun eigen werk blijven doen zo lang er consequent en volgens de geldende richtlijnen/procedures wordt gewerkt (eventueel in combinatie met aanvullende maatregelen) en oncontroleerbare situaties worden vermeden. Werknemers uit de risicogroepen hebben de keuze van dit uitgangspunt af te wijken in overleg met de werkgever (al dan niet met betrokkenheid van de bedrijfs-/arbo-arts).							
	Studenten die tot een risicogroep behoren, kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs. Dit is een keuze van de student met diens ouders/verzorgers na overleg met de school en eventuele betrokkenheid van de behandelend arts of jeugdarts.							
	Werknemers/studenten met gezinsleden/huisgenoten behorend tot een risicogroep komen werken/gaan naar school, maar hebben de keuze van dit uitgangspunt af te wijken in overleg met de werkgever/school (al dan niet met betrokkenheid van de bedrijfs-/arbo-arts).							
	3.2 Zwangere vrouwen							
	Bij zwangere werkneemsters met gezondheidsproblemen of verhoogde risicofactoren (nl. ouder zijn dan 35 jaar, BMI van 30 of meer hebben of een niet-Westerse migratie achtergrond hebben) wordt een individuele risico-inschatting gemaakt om op maat te kunnen adviseren en met de zwangere (en eventueel in afstemming met de verloskundige / gynaecoloog / behandelaar) beleid op te stellen inzake haar inzetbaarheid in het werk. Hierbij spelen de specifieke werkgebonden risico's (zoals de mate van blootstelling en de mogelijkheid waarin de zwangere zich kan beschermen) mee.							
	3.3 Werknemers met zorgen							
	Werknemers die zich zorgen maken, gaan in gesprek met de werkgever over eventuele aanvullende afspraken (al dan niet met betrokkenheid van de bedrijfs-/arbo-arts).							
	4. Persoonlijke beschermingsmiddelen							
Geen aanvullingen op eerdere maatregelen.								
Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn							

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
Oranje: Basismaatregelen + voorzorgsmaatregelen + Contact beperkende maatregelen	1. Bronmaatregelen						
	1.1 Preventief testen						
	Alle werknemers zijn geïnstrueerd zichzelf twee keer per week preventief te testen op corona. Dit geldt ook voor medewerkers die volledig gevaccineerd of hersteld zijn. De overheid stelt op aanvraag kosteloos testen beschikbaar. Het testen is op vrijwillige basis en kan dus niet worden afgedwongen.						
	Alle studenten is geadviseerd zichzelf twee keer per week preventief te testen op corona. Dit geldt ook voor studenten die volledig gevaccineerd of hersteld zijn. Hiertoe ontvangen alle scholen op aanvraag kosteloos zelftesten. Het testen is op vrijwillige basis en kan dus niet worden afgedwongen.						
	Werknemers en studenten zijn geïnstrueerd om bij een positieve (zelf)test niet naar school te komen, in isolatie te gaan en de richtlijnen van het RIVM te volgen. Wanneer een (zelf)test negatief is, kunnen werknemers en studenten wel naar school.						
	2. Collectieve maatregelen						
	2.1 Hygiëne						
	In lokalen, werkruimten en overige ruimten is water met een geschikt schoonmaakmiddel/schoonmaakspray/schoonmaakdoekjes (geen desinfectiemiddel) aanwezig voor het reinigen van de oppervlakten en materialen die worden gebruikt. Studenten, docenten en ander onderwijspersoneel nemen na binnenkomst hun eigen bureaus/werktafels af met deze producten en herhalen dit bij het verlaten van het lokaal/de werkruimte. Materialen dienen bij gebruik door meerdere studenten en/of medewerkers met regelmaat schoongemaakt te worden. Dit geldt ook voor andere werkplekken, gebruikte materialen en gereedschappen in praktijklokalen.						
	Er vindt zo weinig mogelijk contact plaats met: <ul style="list-style-type: none"> o deurklinken, door deuren, als dit kan i.v.m. brandveiligheid, open te zetten o materialen en hulpmiddelen die ook door anderen worden gebruikt. Niemand deelt materialen en hulpmiddelen (schrijfmateriaal, vaste telefoons toetsenborden, muis, perforator, nietmachines e.d.) 						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	<ul style="list-style-type: none"> o bedieningsknoppen, handvatten van machines en apparatuur en materialen van school die ook door anderen worden gebruikt. 						
	Prullenbakken zijn, bij voorkeur, voorzien van een pedaal. Prullenbakken worden minimaal dagelijks geleegd.						
	2.2 Ventilatie						
	Als de voorziening voor luchtverversing niet voldoende is: Minimaal 2 uur voor het gebouw opengaat, wordt gestart met nominale ventilatie (gelijk aan ventilatie tijdens gebruik van het gebouw). De mate van ventilatie wordt niet eerder dan 2 uur nadat het gebouw gesloten is, verlaagd. Er wordt 24/7 geventileerd. De ventilatie wordt dus niet uitgezet als het gebouw niet gebruikt wordt. Dit geldt ook voor de afzuiging van de toiletten.						
	Er wordt in gemeenschappelijke ruimten geen gebruik gemaakt van ventilatiesystemen (zoals vaste en mobiele airco-units) waarbij recirculatie van lucht binnen één ruimte plaatsvindt.						
	Er wordt in gemeenschappelijke ruimten geen gebruik gemaakt van tafelventilatoren of staande ventilatoren. Energiebesparende instellingen zoals vraag-gestuurde systemen, geregeld via een klok of CO2 sensoren in de retourlucht, worden aangepast. Het CO2 setpoint in deze ruimten wordt aangepast naar 400 CO2 ppm zodat in deze ruimten ook continu geventileerd wordt.						
	Eventueel geïnstalleerde warmte-terugwinsystemen, worden alleen gebruikt indien 100% scheiding van retourlucht en aanvoerlucht is gegarandeerd.						
	Het openen van de ramen in toiletten wordt – in verband met een goede werking van de afzuiging - vermeden, behalve als er mechanische afzuiging in de toiletten ontbreekt. In dat geval blijven de ramen altijd open staan.						
	2.3 Afstand houden en doorstroming						
	Rond school en in ruimten in school wordt 1,5 m afstand tussen alle aanwezigen, behalve tussen studenten onderling, aangehouden. Maatregelen om deze afstand te realiseren zijn bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> o plaatsing van meubilair van medewerkers op minimaal 1,5 m afstand van elkaar en van studenten (in personeelskamer, lokalen, praktijklokalen en werkruimten) o mogelijkheid voor medewerkers om lokalen eerder/later te betreden en te verlaten, gescheiden van de studenten met inachtneming van 1,5 meter afstand 						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	<ul style="list-style-type: none"> o ingangen scheiden van uitgangen o scheiding van looproutes (eventueel 1-richtingsverkeer en verduidelijkt met lijnen, pijlen e.d.) o duidelijk zichtbaar aanbrengen van plattegronden van ruimten/vleugel/gebouw om de situatie te verduidelijken <p>ontmoediging van het gebruik van de liften. Als het gebruik van liften toch nodig is, maken maximaal zoveel mensen gebruik van de lift dat de 1,5 meter afstandsregel in acht kan worden genomen.</p>						
	Werkplekken waar 1,5 m afstand houden tussen aanwezigen, behalve tussen studenten onderling, niet mogelijk is, zijn voorzien van een scherm of een andere fysieke afscherming (denk aan de receptie en de counter van de catering).						
	Bij de praktische vakken (zoals veel beroepsgerichte vakken) met meer onderling contact, worden afspraken gemaakt over de mogelijkheid om 1,5 meter afstand van elkaar te kunnen houden voor mensen die dit willen.						
	<p>(Piekdruk) tijdens verplaatsingen in school wordt geminimaliseerd, bijvoorbeeld door:</p> <ul style="list-style-type: none"> o langere lessen/meer blokken in te roosteren o bewegingen van docenten en studenten door het gebouw zoveel mogelijk te beperken, bv. door te werken met vaste lokalen o gespreide pauzes, zowel in tijd als in ruimte (eventueel over meerdere ruimtes), om piekdruk op de gangen, in de lerarenkamer of in de kantine te voorkomen. 						
	De school gaat met de cateraar in gesprek over de wijze waarop deze open kan, met inachtneming van de basisregels. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de noodzakelijke voorzieningen/aanpassingen i.v.m. 1,5 meter afstand.						
	Stages van studenten gaan alleen door als het stagebedrijf en de student de richtlijnen van het RIVM en de eigen sector naleven.						
	2.4 Beperken van het aantal contacten						
	OP-ers werken (na lestijd) zo veel mogelijk thuis.						
	OOP-ers werken thuis tenzij dit vanwege de aard van de werkzaamheden niet anders dan op school kan.						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	Behalve het onderwijs aan de studenten, worden fysieke activiteiten zoals vergaderingen, studiedagen of andere bijeenkomsten niet fysiek georganiseerd. Als ze toch noodzakelijk zijn, dan vinden ze digitaal plaats.						
	Ambulante jeugdhulp vindt bij voorkeur digitaal plaats of als dat niet mogelijk is, met inachtneming van 1,5 meter afstand tussen de hulpverlener en de student.						
	De externen die de school moeten bezoeken (chauffeurs, leveranciers, onderhoudsbedrijven enz.) worden geïnformeerd over de voor hen relevante maatregelen (via website, mail, alle ingangen van het gebouw).						
	Medewerkers zijn door school geïnformeerd over het zo goed mogelijk inrichten van de thuiswerkplek. Indien nodig worden hulpmiddelen verstrekt zoals een beeldscherm of bureaustoel.						
	Externe personen die de school bezoeken, doen dit bij voorkeur buiten de schooltijden en in ieder geval buiten de drukke starttijden en eindtijden van de schooldag. Zij spreken met de school af hoe laat ze de school bezoeken. Zij melden zich na aankomst bij een medewerker van de school en worden door de medewerker begeleid.						
	Materialen worden bij voorkeur tot de deur bezorgd.						
	3. Individuele maatregelen						
	3.1 Zwangere vrouwen						
	Gezonde zwangere werknemers moeten bij een zwangerschap vanaf 28 weken 1,5 meter afstand houden tot anderen, ook tot leerlingen. Dit leidt er in de meeste situaties in de praktijk toe dat dit personeelslid vanaf het derde trimester ander werk moet doen waarbij wel afstand gehouden kan worden. In geval van lokale of regionale toename van de besmettingsgraad kan aanpassing van het totale pakket aan beheersmaatregelen nodig zijn.						
	3.2 Prik-/snij-/spat-/spuug-incidenten						
	In het incidenten protocol is beschreven hoe te handelen bij een spuugincident tijdens de coronacrisis. Dit is ook met de BHV'ers besproken.						
	4. Persoonlijke beschermingsmiddelen						
	4.1 Mondneusmasker						
	Het onderwijspersoneel en de studenten dragen in de school verplicht een mondneusmasker. Gedurende de les mogen de mondneusmaskers af als de						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	student en docenten niet door het lokaal bewegen. Als de student zich verplaatst, moet het mondneusmasker weer opgedaan worden. De docent die zich door de klas beweegt, hoeft geen mondneusmasker te dragen; wel houdt hij/zij dan 1,5 meter afstand tot andere personen in acht. Docenten LO, toneel, dans of beroepsgerichte vakken gaan in overleg met de schoolleiding over hoe zij veilig lessen kunnen verzorgen.						
	De mondneusmaskers worden door de werkgever gratis ter beschikking gesteld aan werknemers en zijn van voldoende kwaliteit. Als minimumkwaliteit gelden de chirurgisch medische mondneusmaskers type II en type IIR die voldoen aan de NEN-EN norm (NEN-EN14683:2019+C1:2019 of gelijkwaardig).						
	Studenten nemen hun eigen mondneusmasker mee waarbij dringend wordt geadviseerd dat ook deze een minimum kwaliteit hebben van de chirurgisch medische mondneusmaskers type II en type IIR die voldoen aan een NEN-EN norm (NEN-EN14683:2019+C1:2019 of gelijkwaardig).						
	Onderwijspersoneel of studenten die vanwege een beperking of ziekte geen mondneusmasker kunnen dragen, opzetten of daarvan ernstig ontregeld raken, zijn daartoe niet verplicht en zijn uitgezonderd van de plicht. De werknemer of de student die zich beroept op een van de uitzonderingen zal de beperking of ziekte desgevraagd op enigerlei wijze aannemelijk moeten maken. Voorbeelden van die uitzonderingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> o personen die een verminderde arm- of handfunctie hebben en daardoor geen mondneusmasker op kunnen zetten o personen van wie de ademhaling te veel belemmerd wordt vanwege een longaandoening o personen met zintuigelijke beperkingen die gebarentaal spreken, o personen met (ernstige) brandwonden op hun gezicht waardoor geen mondneusmasker gedragen kan worden, en o personen die vanwege een verstandelijke beperking of psychische aandoening ontregeld raken als zijzelf een mondneusmasker dragen. Een verkoudheid wordt onder andere niet gezien als ziekte of beperking. Ook in die gevallen dient de student dan wel de werknemer een mondneusmasker te dragen.						
	4.2 Overige beschermingsmiddelen						

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	Schoonmaakmedewerkers dragen tijdens het schoonmaken werkkleding. Bij zichtbare verontreiniging wordt deze vervangen. Er wordt dagelijks schone werkkleding gedragen.						
	Schoonmaakmedewerkers dragen tijdens het schoonmaken nitril handschoenen.						
Scenario	Wat moet gerealiseerd worden/zijn						
Rood: Basismaatregelen + voorzorgsmaatregelen + contact beperkende maatregelen + verregaande contact beperkende maatregelen	1. Bronmaatregelen						
	Geen aanvullingen op eerdere maatregelen.						
	2. Collectieve maatregelen						
	2.1 Afstand houden en doorstroming						
	Rond school en in ruimten in school wordt 1,5 m afstand tussen alle aanwezigen, aangehouden; zowel tussen volwassenen onderling alsook tussen volwassenen en studenten en studenten onderling. Maatregelen om deze afstand te realiseren zijn bijvoorbeeld:						
	<ul style="list-style-type: none"> o slechts een deel (bv. de helft) van de studenten gaat beurtelings fysiek naar school zodat de 1,5 meter afstandsregel overal gehandhaafd kan worden o plaatsing van meubilair van medewerkers én studenten overal op minimaal 1,5 m afstand van elkaar (in docentenkamer, leslokalen, praktijklokalen en werkruimten) o langere pauzes tussen lessen zodat medewerkers en studenten lokalen kunnen betreden en verlaten met inachtneming van 1,5 meter afstand. 						
	3. Individuele maatregelen						
	3.1 Werkdruk						
In deze fase is er sprake van afstandsonderwijs. Afstandsonderwijs kan bij docenten leiden tot extra (werk)stress. In de Arbocatalogus mbo https://www.arbocatalogusmbo.nl/werkplezier-en-werkstress/ wordt beschreven hoe men met werkdruk en werkstress om kan gaan. Medewerkers die al psychische klachten hadden, kunnen in dit scenario verergering of hernieuwing daarvan ervaren. De werkdruk en werkstress van medewerkers in relatie tot het werk kan veroorzaakt of versterkt worden door bijvoorbeeld:							
<ul style="list-style-type: none"> o meer thuis werken o vermenging werk/privé 							

Scenario	Wat moet gerealiseerd worden / zijn	(Niet) oké	Prioriteit	Maatregel	Wie	Datum	Status
	<ul style="list-style-type: none"> ○ maken en geven van online onderwijs (minder ervaren deskundigheid, eigen competenties dan lesgeven voor de klas bijvoorbeeld) ○ het aanspreken van studenten/anderen op handhaven (nieuwe) normen ○ risico's/angst voor eigen gezondheid op het werk ○ minder ervaren sociale contacten/steun van collega's/leidinggevenden ○ toegenomen werklast door én voor de klas én online lesgeven; aantasten vaste structuur door last-minute wijzigingen. 						
	<p>De school neemt de volgende maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Door de school wordt aandacht besteed aan het verhoogd risico op werkstress en werkdruk tijdens dit scenario. Het is ook van belang de ervaren werkdruk en werkstress te inventariseren. Het is mogelijk hiervoor gebruik te maken van de branche RI&E, een eigen werkdrukonderzoek of andere vragenlijst en deze aan te vullen met corona-specifieke werkdruk- en werkstressbronnen. In het tabblad Tips en Links wordt verwezen naar de website van de Nederlandse Vereniging van Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde. Op deze site wordt aandacht besteed aan de relevante werkdruk- en werkstressbronnen, hoe hiermee om te gaan en welke maatregelen helpen. ○ De school informeert de medewerkers ook over de mogelijkheid de ervaren werkdruk en werkstress te bespreken met de arbo-/bedrijfsarts. De medewerker kan hiervoor via de arbodienst een afspraak maken voor het preventief spreekuur van de arbo-/bedrijfsarts. <p>Tijdens de voorlichting en het onderricht aan medewerkers wordt ook aandacht besteed aan de risico's op werkdruk en werkstress in relatie tot de coronacrisis en de maatregelen om deze tegen te gaan.</p>						
	4. Persoonlijke beschermingsmiddelen						
	Geen aanvullingen op eerdere maatregelen.						

Meer informatie:

<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> symptomen van COVID-19: De ziekte COVID-19 RIVM.
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> basisregels: Basisregels om verspreiding coronavirus te voorkomen Coronavirus COVID-19 Rijksoverheid.nl. handenwas-instructie: Handen wassen RIVM. kankerverwekkende stoffen: https://www.arbocatalogusmbo.nl/gevaarlijke-stoffen/kankerverwekkende-stoffen/ generiekkader: Adviezen voor bedrijven en instellingen (generiek kader) RIVM
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> de gezondheidscheck: Gezondheidscheck coronavirus RIVM de gezondheidscheck: Heb je klachten die bij corona passen? MijnVraagOverCorona.nl Rijksoverheid.nl
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> testen bij COVID-19 klachten: Testen op corona Coronavirus COVID-19 Rijksoverheid.nl. de isolatiecheck: MijnVraagOverCorona.nl Rijksoverheid.nl
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> risicogroepen: Risicogroepen en COVID-19 RIVM
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> de minimum eisen voor de kwaliteit van het binnenklimaat : https://www.arbocatalogusmbo.nl/inrichtingseisen-gebouw/binnenklimaat/ het programma van eisen frisse scholen: RVO Frisse Scholen. Arbocatalogusmbo: (Binnen)klimaat Arbocatalogus SOM (arbocatalogusmbo.nl).
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> het afsprakenkader openbaar vervoer: Afsprakenkader 'Veilig openbaar vervoer VO' vernieuwd - VO-raad. reisadviezen naar en uit het buitenland: Informatie van de Rijksoverheid Nederlandwereldwijd.nl.
<p>Meer informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> corona-specifieke risico's voor de mentale gezondheid: Mentale gezondheid en corona NVAB (nvab-online.nl). het inventariseren van corona-specifieke werkdruk- en werkstressbronnen: preventie uitval psychische klachten - AWWN. <p>en: Handreiking-preventie-uitval-wegens-psychische-kwetsbaarheid.pdf (awvn.nl).</p>